

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10.kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 30. aprila 1897.

Štev. 12.

Osmi občni zbor

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, dné 22. aprila 1897. 1.

Osmi občni zbor našega katoliško-političnega in gospodarskega društva se vredno pridružuje prejšnjim, vedno dobro obiskanim in zanimivim zborom tega društva. Bil je ta shod posebno znamenit in pomenljiv, ker je ob tej priliki nastopil prvi slovenski državni poslanec koroški, preč. g. Lambert Einspieler. Zató je med zborovalci zavladalo veliko veselje in s posebnim zanimanjem so sledili poročilu o državnem, kakor tudi onemu o deželnem zboru, katero je podajal g. deželni poslanec Franc Grafenauer. Prišlo je na shod blizu 200 udov, v ogromni večini slovenskih kmetov iz vseh krajev slovenske Koroške. Vlado je zastopal g. okrajni komisar bar. Lazarini iz Beljaka.

I. Ob 2. uri je društveni predsednik gosp. Gregor Einspieler otvoril zborovanje, s pristréni besedami pozdravljaj v tolikem številu došle rojake in na kratko pojasnil namen in pomen našega društva.

II. O društvenem delovanju in gibanju v minulem društvenem letu, t. j. od 23. apr. 1896 do 22. apr. t. l., je podrobno poročal društveni tajnik Jos. Rozman. Sad društvenega delovanja v minulem letu je ta, da smo si priborili tri poslance za deželni in prvega slovenskega poslanca za državni zbor. Zató se je vse društveno delovanje oziralo na volitve, s tem da smo pridno prirejali shode ter skrbeli za politično agitacijo. Javnih društvenih shodov je bilo 36, in sicer:

1. Dné 10. maja v Konatečah. 2. Dné 7. junija v Gozdanjah. 3. Dné 19. julija v Št. Ilju. 4. Dné 21. jun. v Zrelcu. 4. Dné 9. avg. v Pokrčah. 6. Dné 15. v Rožeku. 7. Dné 16. v Galiciji. 8. Dné 23. v Št. Juriju ob Zili, 9. v Ziljski Bistrici, 10. v Prevaljah, 11. v Dobrlivesi. 12. Dné 24. v Kamenu. 13. Dné 30. na Trati, 14. v Zitarivesi. 15. Dné 27. sept. v Pokrčah. 16. Dné 18. okt. na Brdu ob baškem jezeru. 17. Dné 8. dec. v Čačah. 18. Dné 16. jan. v Št. Juriju na Vinogradih. 19. Dné 24. v Št. Štefanu pri Trušnjah. 20. Dné 31. na Lečji gori, 21. na Dravi. 22. Dné 2. febr. v Kaplji ob Dravi, 23. v Borovljah. 24. Dné 3. v Slov. Plajberzi. 25. Dné 7. pri Dürnwirtu. 26. Dné 14. v Št. Vidu v podjurski dolini, 27. v Porečah pri Šmarjeti, 28. v Prevaljah, 29. v Hočah pri Domačalah, 30. v Ukvah. 31. Dné 15. v Žabnicah. 32. Dné 21. v Libeličah, 33. v Tinjah, 34. v Ličji vasi. 35. Dné 19. apr. v Šmihelu nad Pliberkom, 36. v Ukvah.

Poleg naštetih 36 javnih društvenih shodov se je vršilo za časa volitev še mnogo volilnih shodov. Shodi so bili po največ jako obiskani in zanimivi. Vršili so se povsod v miru, do kakega nemira je prišlo le tam, kjer so nas motili nasprotniki. Na shode v Št. Štefanu, Porečah in Prevaljah so pridrveli socijaldemokratje, da motijo zborovalce, pa to se jim je le slabo obneslo.

Poročevalec nadalje kratko omenja dogodkov povodom zadnjih volitev za deželni in državni zbor, in s krepkimi besedami opisuje sramotno in silno nastopanje nasprotnikov, združenih nacionalecev in bauernbunarjev zoper katoliško slovensko stranko. Znamenite so bile volitve za deželni zbor, ki so se vršile v znamenju pokrške „kuge na gobcih in parkljih“ in vetrinjske „dovice“. Pri teh volitvah smo pridobili mnogo občin, sijajno zmagali v dveh okrajih in v dveh drugih, v celovškem ter beljaškem, pridobili častne manjšine. Mnogo manj ugodno za nas so se, zavoljo znanega nastopanja nasprotnikov, vršile volitve za državni zbor, pri katerih je mnogo naših občin, zlasti v beljaškem okraju padlo zopet nasprotnikom v roke. Iz volilne dobe je zanimivo zlasti to, da so bauernbunarji tudi v slovenskem jeziku vabili ljudi na svoje shode. S tem so sami pripoznali in dokazali, da je na Koroškem še vedno neobhodno potrebna slovenščina! Ravno to dokazujejo tudi s tem, da hočejo izdajati slovenski „Kmetiski list“ v

nemčurskem bauernbundarskem duhu. Naznanjajo ta list že dolgo časa. Do sedaj še ni zagledal belega dné in ne vémo zakaj ne. Ali je mati tako slabotna, ali babica nič ne zna? Toliko pa je za nas gotovo, da, če se novi list res porodi, mu slovenski kmetje nikakor ne smejo biti za botra, da se „Kmetiski list“ v nobeni slovenski hiši trpeti ne sme.

Govornik potem omenja še nekatere druge stvari. Deželni šolski nadzornik g. dr. Gobanc je stopil v že davno „zasluženi“ pokoj. Slovenci za njim ne bodemo žalovali. Bodemo se li veselili njegovega naslednika, pokazati mora bodočnost. Za Slovence hkrati žaljivo je imenovanje velikovškega, slovenščine čisto nezmožnega okrajnega glavarja. — Omeniti je dalje Lendovšekove slavnosti in otvoritve velikovške „Národne šole“, ki naj bi bila za nas zarija boljših dni.

Konečno govornik pozivlja društvenike, naj se trdno oklepajo društva, mu pridobivajo novih prijateljev ter povsod in vselej delujejo za našo dobro národno stvar ter se odločno potegujejo za vero, dom in cesarja!

Poročilo o denarnem gospodarstvu društva kaže, da je bilo v minulem letu dohodkov: Lanski preostanek 118 gld. 23 kr.; udnina 139 gld. 25 kr.; darovi 762 gld. vkup 1019 gld., 48 kr. — Stroškov: Za shode in politično agitacijo 851 gld. 96 kr.; za tiskovine 182 gld. 3 kr.; poština, koleki, razno 86 gld. 27 kr.; brzojavi itd. 27 gld. 40 kr.; vkup 1147 gld. 66 kr. — Ako se dohodki primerjajo stroškom, kaže se primanjkljeja 128 gld. 18 kr. — Toliko stroškov je bilo povzročenih po volitvah. Društvo se iskreno zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, udom itd. za mnoge podpore, ob enem pa prosi vse rojake, da ga krepko podpirajo tudi z denarnimi doneski, da more izvrševati svoj namen!

Zbor poročilo odbora brez ugovora in jednoglasno odobri in na predlog g. Kandut-a se izreče odboru zahvala in priznanje s tem, da vsi zborovalci vstanejo s sedežev.

III. Nato je sledilo zapisovanje novih udov, vplačevanje letnih doneskov in volitev novega odbora. Nabiranje letnine je imelo jako poveljen uspeh. — Na dobro utemeljeni predlog g. Kandut-a se dosedanji društveni odbor vnovič izvoli. Ta predlog je občni zbor z odobravanjem in jednoglasno sprejel. Ta jednoglasni sklep je izraz zupanja do vsega odbora, kakor do vseh posameznih njegovih članov, ki so vsak na svojem mestu delovali za društvo in njegove namene. Posebna zahvala in popolno zaupanje pa se izreka gosp. podpredsedniku Vek. Legat-u, ki je tudi v minulem društvenem letu neutrudno vodil društveno delovanje in zlasti ob času težke volilne borbe neprestano in vsestransko skrbel za društvo, neumorno deloval in se tako uspešno potegoval za našo stvar. Hvala in slava mu!

Novoizvoljeni odbor se je tako-le sestavil: Predsednik: Greg. Einspieler; podpredsednik: Vek. Legat; blagajnik: Mat. Ražun; tajnik: Jos. Rozman. Odborniki: Šim. Čemer, Mat. Prosek, Mart. Štih, Fr. Grafenauer, Janez Šumah. Namestniki: Jurij Drobnik, Jakob Hedenik, Fr. Kobentar. Računska pregledovalca: Mat. Servicelj, Ant. Pelnaš.

IV. Po izvršeni volitvi je preč. g. drž. posl. Lambert Einspieler obširno in natanko poročal o državnem zboru. Začetkom svojega govora je omenjal, da čuti kot poslanec dolžnost, da ljudstvu poroča o svojem delovanju v državnem zboru in o vsem, kar se tam pomenljivega godi. Nató omenja raznih strank in njih medsebojno razmerje, ter poroča, kako se je osnovala slovenska krščansko-národna zveza. To poročilo so sprejeli zborovalci s posebnim navdušenjem in veseljem; zakaj program te zveze je res tak, da se mora zanj vneti vsak Slovenec.

Dalje g. poslanec poroča, kako se je osnovala „desnica“, v kateri je združena večina državnih poslancev, in kaj se je godilo v posameznih sejah drž. zbora. Veliko časa se je potratilo z razgovorom o

volitvah v Galiciji, kjer so se godile res strašne reči in o pravični jezikovni naredbi za Češko, zoper katero so nemški nasprotniki zagnali strašen vik in krik ne le v državni zbornici, marveč po vsej državi. Gosp. poslanec končá svoje poročilo z obljubo, da hoče vsikdar zvesto zastopati svoje volilce in s prošnjo, da ga volilci podpirajo s tem, da mu spo-ročé svoje želje in potrebe. (Živahno odobravanje.)

Za poročilom g. poslanca so se oglašili gg. Št. Baier, V. Ogriz, dr. Janežič, F. Kandut ter izrekli razne želje volilcev gledé šole, stanja kmetov, postopanja uradnikov itd.

V. O delovanju deželnega zbora je jako zanimivo poročal g. posl. Fr. Grafenauer, ki izjavlja, da ne more poročati o posebnem „delovanju“ dež. zbora, marveč le o njegovi „lenobi“, zakaj nemško-nacionarno-liberalna večina je bila prav lena v delu za kmeta. Seje dostikrat sklepéne niso bile, ker nacionálnih poslancev ni bilo blizu; katoliški poslanci pa so vselej bili na mestu. Nato omenja raznih predlogov, ki se tičejo kmetkega stanu. Vihar je bil koj v prvi seji, ko je govornik predlagal, naj se o uravnavah dež. zbora poroča tudi v slovenskem jeziku. Takrat so nasprotniki zakričali, da za to nimajo denarja. Dosti denarja pa so imeli za mnoge nepotrebne podpore, n. pr. za cesto ob vrbskem jezeru. Kjer je kaka podpora gospódi na korist, jo hitro dovolijo, ne tako pa, če je za kmeta. — Svoje pravo lice so nasprotniki pokazali tudi s tem, da so sklicevali tajne seje, in v teh dovoljevali velike podpore svojim pristašem (n. pr. Obilčniku 600 gld.). Dalje govornik omenja še usmiljenih sester, upeljave direktnih volitev za dež. zbor in razgovora o šolah in postopanja nasprotnikov v znani zadevi višje dekliske šole v Celovcu. (Burno odobravanje.)

VI. Pri zadnji točki, „razne razprave“, se oglasi g. posestnik Bobak in izreče mil. g. knezoškofu zahvalo za lepe nauke pastirskega lista pri zadnjih deželnozbornih volitvah.

Gosp. prefekt Podgore govori o važnosti kmetških zadrug, o njih uravnavi in pomenu za kmetški stan in vabi navzoče kmete, naj pristopijo novo ustanovljeni zadrugi v Celovcu. Nasprotniki nasprotujejo své tudi tej napravi, ker je kmetom na korist, ali to nikogar ne sme vstrašiti, ker se nikomur ni bati izgube, pač pa bodo kmetje imeli veliko korist. (Živahna pohvala.)

Gosp. Martin Štih govori o jezikovni naredbi za Češko in predlaga sledečo resolucijo:

„Dné 22. aprila 1897 pri osmem občnem zboru katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem zbrani, popolnoma soglašujemo z jezikovno naredbo, od ministerstva izdano za Češko, ter nujno prosimo, da slovenski državni poslanci jednako pravično jezikovno naredbo izposlušajo tudi za vse slovenske dežele.“

Resolucija se jednoglasno sprejme.

Konečno spregovori gosp. Kandut še o nesrečnem prepiru Slovencev na Kranjskem, g. Štef. Baier pa opozarja na bližajoče se občinske volitve in pozivlja navzoče, da pri njih vsi storijo svojo dolžnost.

V sklepénem nagovoru se g. predsednik zahvaljuje vsem zborovalcem in g. vladnemu komisarju in z „živio“-klici presvitlemu cesarju zaključí shod, ki je trajal nad štiri ure. Pismo in brzojavno so pozdravili zbor g. M. Wutti na Ločilu in gg. Hüttner, Kotnik, Fugger, Kogelnik, Rabič v Spod. Dravbergu.

+ Kaplan Andrej Romavh.

Dné 27. aprila je preminul v Kotarčah na Grobniškem polju mlad duhovnik, vrl slovenski domoljub, č. g. kaplan Andrej Romavh, star še le 25 let. Ta novica bode gotovo globoko pretresla vse znanee in mnoge prijatelje pokojnika, kterega nam je blede smrt tako nepričakovano in naglo vzela iz naše srede. Smrt nadebudnega mladega kaplana, ki je z vsem srcem in preiskreno

ljubil svoj narod, pa pomeni izgubo tudi za vse koroške Slovence. Zgubili smo značajnega mladega moža, ki je svoje moči želel porabiti za svoj ljubljani narod, delovati za našo slovensko stvar. Ni mu bilo dano s početka svoje duhovske službe delovati med Slovenci, najiskrenejša njegova želja pa je bila, priti med slovensko ljudstvo, da bi tam opravljal duhovsko službo.

Porodil se je pokojni, mnogo prezgodaj nam vzeti Andrej Romavh dne 30. novembra 1872. l. v Dolu pri Podravljah kot priprostih kmetijskih staršev sin. Šolal se je v Beljaku in na tamošnji gimnaziji je bil vreden učenec vzornega učenika prof. Lendovška, kateremu se je skromni in pridni dijak zelo prikupil. Od Lendovška se je tudi navzel narodnega duha in iskrene ljubezni do matere jezika. Obnašanje njegovo v Beljaku kakor v Celovcu je bilo vseskozi izgledno; s ponižnim in ljubeznjivim obnašanjem se je hitro prikupil vsakomur, kdor je ž njim občeval. Lani dne 19. jul. je bil posvečen za mašnika. Dne 26. julija je v domači fari, v Skočidolu, obhajal novo mašo, in dne 14. avgusta nastopil prvo, in žal tudi zadnjo svojo službo kot kaplan v Kotarčah. Opravljal je svojo službo vestno in skrbno in se kmalu prikupil svojim predstojnikom kakor tudi farmanom. Pred velikonočjo je zbolel za influenco. Bolezen se mu je hitro shujšala in dne 27. apr. je po sprejemu sv. zakramentov izdihnil blago svojo dušo.

Za rajnim Andrejem žalujeta mati in oče, ki sta ž njim položila v grob najlepšo svojo nado in oporo starih dnij; ob njegovem grobu zdihujejo mnogi prijatelji njegovi, žalujejo koroški Slovenci in žaluje krška škofija, ki je izgubila mladega delavca.

Rajni Romavh je bil posebno iskren prijatelj in sodruhinik tudi našemu listu. Še letos je za „Domačega Prijatelja“ predstavil povest „Petruška“. Hotel je še mnogo storiti za našo stvar; delal je lepe načrte za bodočnost, žal ni mu bilo dano, jih tudi izpeljati. Počivaj torej mirno, predragi, dolgoletni prijatelj v tuji zemlji, bódi Ti mili Bog bogati plačnik za vse, kar si storil njemu v slavo in sebi že v mladih letih v čast! Svetila Ti večna luč!

J. R.

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovsko šolo. Profesor Božidar Štifter v Kalugi na Ruskem 2 kroni namesto brzozajnega pozdrava preč. g. Lambertu Einspielerju ob priliki izvolitve državnim poslanecem; uzorni rodoljub g. Andrej Oražem, mlinar v Briksenu na Tirolskem, daroval je povodom obiskanja „Narodne šole“ v Velikovu 10 kron. Bog ga živi! — Župnik Jos. Peterman na Otoku 2 kroni: župnik Val. Kapun na Brezi 2 kroni: mestni kaplan Jos. Rozman namesto venca na grob pokojnemu prijatelju Andr. Romauhu 6 kron. — Vkup 22 kron. — Hvala! — Živel! nasledniki!

Iz Celovca. (Zoper jezikovno naredbo.) Naši nasprotniki, liberalni nemški nacijonalci, so si vedno jednaki; zmirom jednako krivični zoper Slované, zoper vse, kar je Slovanom na korist in pravično. To dokazuje najbolj neprestana in srdita borba teh ljudi zoper jezikovno naredbo za Češko. Že zadnjič smo poročali, kako so celovski mestni očetje zaropotali zoper naredbo. Pa niso ostali osamljeni. Pridružujejo se jim še drugi občinski zastopi in nemški nacijonalci napravljajo shode, da rogovilijo zoper ono naredbo. Taki shodi so bili na Koroškem v Celovcu, Beljaku, Velikovu, Volšbergu, Št. Vidu itd. Povsod pa se igra ena in ista komedija, nastopajo eno in isti rogovileži, mlajšijo eno in isto prazno slamo. Kar smo zadnjič rekli o celovških ropotačih, velja o vseh teh ljudeh. Pametni besedi in pravici je ta klika že dolgo nepristopna. Posebno napadajo vlado in g. poslanca L. Einspielerja, ker je podpisal interpelacijo, kdaj se bode jednaka jezikovna naredba vpeljala tudi za slovenske dežele. Da nasprotna klika našega poslanca tako strastno napada, je za njega pač najboljša spričevalo, da je na pravi poti. — Naša misel je, da se bodo nasprotniki tudi naveličali toliko nesramnega rogoviljenja, in da vse njih vpitje ne bode moglo potlačiti pravice. Saj tudi luna po noči mirno in lepo hodi svojo pot, naj razni kužeki, veliki in mali, še tako jezično lajajo v njo. In tako upamo, da bode tudi v naši ljubi Avstriji našla se še pravica za Slovence in naj se potem še toliko repenčijo razni nemški mali in veliki mogočnejši, Lemiš, Steinwender, Dobernik, Metnic, Plochl, Hinterhuber „e tutti quanti“.

Pribiti moramo tudi to: Vladna „Celovčanka“ je prinesla obširno poročilo o celovškem shodu, na katerem se je na čisto brezobziren način hujskalo zoper vlado. Niti jedne grajalne besede ni našla za one ljudi, dà, ravno narobe; še z nekako slastjo je pisala o strupenih govorih dr. Lemiša, Dobernika itd. Vladni list in zoper vlado — kje pod milim nebom se najde še kaj jednekega?! V Volšbergu je govoril o jezikovni naredbi zoper vlado c. k. okrajni sodnik Eisele, shodov so se udeleževali na več krajih tudi c. k. uradniki! — Dne 22. t. m. sta bila pred celovško sodišče pozvana gg. Legat in Rozman (kot zastopnika slovenskega kat.-pol. društva) kot priči v neki pre-

iskavi proti dr. Blodnik-u, uradniku c. k. okr. glavarstva celovškega. Zahtevala sta od preiskovalnega sodnika g. dr. Burgerja, naj se ju zasliši slovenski, kar se je potem tudi zgodilo. In zoper to skromno zahtevo so dne 24. aprila že ropotali na vseh nacijonalnih shodih! Ni težko najti zveze, od kod da morejo take stvari na takih shodih tako hitro priti v razgovor! Mi jih poznamo in bomo prilično v tej zadevi govorili še obširneje in jasnejše. Za naše rojake pa veljaj poziv: Poslužujte se matere jezika, kedarkoli imate opravka z uradi! —

Iz Dholice. (Liberalna omika.) Ker so naši liberalni „velikani“ pri obeh volitvah popolnoma pogoreli, ne vejo zdaj, kako bi se maščevali. Ker se ne upajo svoje „omike“ po dnevi pokazati, so si za to temno noč izvolili. Nek grduček je namreč s tem potolažil svojo jezo, da je na tiho nedeljo, dne 4. t. m., po noči na farovski hram zapisal z velikimi črkami besede: „Schwarzer Pfaff“. Kdo je to storil, se ne ve; pa toliko je vendar znano, da je to pisal liberalni grduček, ki hoče na tak način svojo omiko „pismo“ vsem naznaniti, kateri mimo farovža gredo. Kako reyna je vendar stranka, ktera take reveže za svoje prijatelje ima. To je menda tisti „fortschritt“, kterege liberalci tako hvalijo. Kdor na lepo Dholico pride, naj ne zamudi podobo liberalne omike si ogledati, ker se bo ta pisava na hramu ohranila. —?

Iz Ukeve. (Političen shod.) Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je napravilo na velikonočni pondeljek dne 19. t. m. tukaj javen shod v gostilni gospe Oberwalder. Naš deželni poslanec g. Grafenauer je poročal o delovanju deželnega zbora. Pokazal nam je v svojem temeljitem, poldruugo uro trajajočem govoru, kako ljubezen in skrb imajo za ubozega kmeta koroški liberalni poslanci, ki pred volitvami volilcem toliko obljubijo a v deželnem zboru za kmeta prav nič ne storijo. Začudili smo se nad „krščanstvom“ teh kmečkih poslancev, ki hočejo pred kmetom biti boljši kristjani, kakor mi vsi. To „krščanstvo“ so v dejanju pokazali s tem, da so glasovali proti vpeljavi krščanskega nauka na višji realki in proti temu, da se vpelejo usmiljene sestre v celovško bolnišnico. — Drugi gospod govornik je nam prav živo in zastopljivo naslikal različne stranke na Avstrijskem sploh in na Koroškem posebej, in dokazal, da je le tista stranka prava, ki je na krščanski podlagi, in to je med nami Slovenci naša katoliška slovenska stranka. — Tretji gospod govornik je nam govoril o nemških nacijonalcih sploh in o Schönererju posebej, svaril kmete, da naj ne verjamejo, ako jih pridejo ti ljudje lovit na deželo in naj se vsikdar držijo gesla „vse za vero, dom in cesarja.“ — Pristrčno se zahvaljujemo vsem gg. govornikom, posebno pa g. deželnemu poslancu Grafenauerju, in ga prosimo, da naj tudi znanprej v deželnem zboru ne pozabi nas ubogih Kanalčanov. Ob enem prosimo slavni odbor kat.-političnega društva za Slovence na Koroškem, da naj večkrat v letu priredi zborovanje v kanalski dolini, ki je bila do zdaj v tem oziru zapuščena sirota. Shoda se je udeležilo blizu 100 kmetov. Slišali smo drugi dan, da bi bil imel neki „gospod“ iz Ukeve, in po njem neki „Bučan“ reči, da je bilo vse „laž“, kar so naši govorniki govorili. Prosimo obadva gospoda, naj dokažeta, kaj da je Grafenauer in kaj sta druga govornika „lažnjivega“ rekla. Sicer ju moramo smatrati za nesramna obrekovalca! — Bog daj, da se tudi naše ljudstvo s časoma zbudi, da odvzre okove, v ktere so ga nekteri naši liberalni mogotci okovali. Saj vidijo sami, kaj so liberalci kmetu „dobrega“ skazali. Liberalna dejanja sama govorijo tudi že v naši občini. —t—

Od Suhe. Naša slovenska posojilnica, ki deluje sedaj šesto leto, je štela lani 142 zadruženikov, 134 dolžnikov in 80 vložnikov. Denarnega prometa je bilo 22.946 gld. in sicer se je hranilnih vlog vložilo 6175 gld., izplačalo 5136 gld., ostalo koncem leta 17.904 gld. Posojil se je dalo 5683 goldinarjev, vrnilo 2514 gld., ostalo 19.585 gld. Udje imajo v deležih 475 gld. Upravnih stroškov je bilo 35 gld. Čisti dobiček 113 gld. se je pridjal rezervi, ki je narastla na 515 gld.

Iz Trušenj. (Po volitvi.) Dne 15. marca popoldne, ko se je med nami razglasilo, da so izvoljeni za državnega poslanca naš visokočastiti gosp. Lambert Einspieler, naznanjevalo je to preveliko veselje tudi pri nas gromče pokanje topičev. Pokalo je, da se je vse treslo. Ko je v Šmarjeti ravno najbolj pokalo, srečata se med potom od Šmarjete na Trušnje dva posestnika, jeden iz domače občine, drugi je bil iz sosedne. Slednji vpraša našega: Kaj pa je danes, da tako streljajo in posebno tukaj v Šmarjeti. Domači kmet mu odgovori: To streljanje ima dvojen pomen. Prvič naznanja veliko veselje, da je bil danes izvoljen krščanski, slovenski poslanec; drugič, da tudi tam v Šmarjeti naši volilci nimajo straha pred znanimi, napuhjenimi nasprotniki in duševnimi siromaki. Šmarječani! Če smo tudi pri zadnjih volitvah pro-

padli, ne obupajmo, postavimo se že vendar enkrat na svoje noge in ne pustimo se več za nos voditi od nekterih častiželjnih liberalcev. Že prihodnje volitve naj pokažejo, da tudi v važenberški občini živijo še verni Slovenci!

Slovenski kmet.

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Javni shod in veselica.) V najboljšem spominu nam ostane letošnji velikonočni pondeljek, ki je bil za nas pravi narodni praznik. Naše vrlo katoliško-politično in gospodarsko društvo nam je napravilo javen shod, pri katerem je stopil prvokrat med svoje volilce naš novi državnozbornski poslanec, preč. g. Lambert Einspieler. Ponosni smo Šmihelčani na to, da je prva pot novega g. poslanca vodila med nas, zato so se shoda udeležili malone vsi posestniki-volilci naše občine. Pa tudi iz sosednjih občin so prihiteli za našo stvar vneti možje, med njimi več županov, obč. odbornikov itd.; celo iz oddaljenih Kotelj, Rude, Možice itd. so došli dragi nam gosti. Zbralo se je nas na stotine, da so bili veliki prostori Šercerjeve gostilne še premajhni. Dvorana, zlasti pa govorniški oder je bil lepo okinčan s cveticami in venci. — Društveni tajnik g. Josip Rozman je s prisrčnim nagovorom otvoril zborovanje. Nato je podal g. poslanec Lamb. Einspieler svoje poročilo, rekši, da hoče s tem izpolniti obljubo, ktero je na dan volitve dal svojim volilcem, da hoče namreč pridno zahajati med nje. Najprej je povedal govornik, kakšna je podoba državnega zbora po strankah in kako so le-te razdeljene na desnici in na levici. Obširneje pripoveduje, kako se je osnovala slovanska krščansko-narodna zveza, in razloži nje program, za kterege se mora v verskem, narodnem in gospodarskem oziru navdušiti vsak Slovenec. Dalje poroča g. poslanec o prestolnem govoru presvitlega cesarja, v katerem so poslanci posebno navdušeno pozdravljali naznanilo, da se naj državni zbor pečá s takimi predlogi in postavami, ki so na korist kmetškemu stanu. Omenja tudi odstopa ministerstva in burnih razprav v državnem zboru o volitvah na Gališkem in o jezikovni naredbi za Češko. — Poslušalci so poročilo sledili jako pazljivo in z velikim zanimanjem, in je burno odobraval. Z veseljem so vsi spoznali, da so izročili poslanstvo možu, kateri ima gotovo najboljšo voljo in zmoglost zastopati slovenske kmete. — G. Kandut se je v imenu volilcev z vnetimi besedami zahvaljeval g. poslancu in proslavljal njegovo izvolitev. — G. Rozman je v daljšem govoru kazal, kako naj so šole uravnane v verskem, gospodarskem in narodnem oziru. Sedanje šole ne vstrezajo svojemu namenu v verskem oziru, ker nikakor ni dosti, da se veronauk uči v dveh urah na teden, marveč krščanski duh mora prešinjati ves pouk in tudi učitelji morajo sodelovati pri verski vzgoji, kar se pa zdaj žal ne godi. V gospodarskem pogledu je 8letna šola za kmeta gotovo preveč, ker kmet potrebuje svoje otroke tudi doma pri delu. Naredi naj se razlika med mestom in deželo, za ktero zadostuje 6letna šola, kateri naj se potem pridruži nedeljska šola. V narodnem oziru moramo zahtevati slovensko šolo, ker le na podlagi matere jezika more pouk imeti kaj uspeha in le če se otrok uči najprej v materinem jeziku, bode se mogel potem z uspehom učiti tudi drugega, t. j. nemškega jezika. Sedanje šole v tem oziru nič ne veljajo; njih razdelitev je naravnost krivična. Zató pa naj se šolski in občinski odbori odločno potegujejo za boljše uravnavo šol. Želimo le, da bi besede govornikove obrodile dober sad. — Gosp. vseučilišnik Kušej je pozivljaj z iskrenimi besedami stariše, naj svoje otroke zapisujejo le v slovenske oddelke. Potem se je pomenljivi shod zaključil z živahnimi „živio“-klici papežu in cesarju, pevci pa so zapeli cesarsko pesen.

Po shodu se je vršila lepa veselica. Gosp. K. je kot „sivolasni starček“ navdušeno predaval krasno Gregorčičevo pesen „Velikonočna“, zala Šercerjeva Micika pa Bogdanovo pesen „Rajuemu J. Lendovšku v spomin“ iz zadnjega „Domačega Prijatelja“. Nastopila je jako pogumno in sicer v narodni noši ter razločno, navdušeno in z občutkom deklamovala mično pesen. — Zatem so igralci spretno in prav dovršeno predstavljali šaljivo igro „Zamujeni vlak“, ki je vzbudila mnogo smeha in napravila prijetno zabavo. — Petje se je žal moralo precej skrčiti, ker je več pevcev „Gorotana“ zbolelo in bilo zadržanih. Shod kakor veselica se je zvršila v najlepšem redu. Vse je bilo navdušeno in veselo in splošna je bila sodba: Bili smo pri pomenljivem, lepem shodu in imeli prijetno veselico!

Iz Spodnjega Dravberga. (Posojilnica.) Naša slovenska posojilnica je imela v minulem IX. upravnem letu 1896. vkup 109 tisoč 7 gld. denarnega prometa. Hranilnih vlog se je vplačalo 24.268 gld., izplačalo 25.443 gld. in je njihov stanje s kap. obrestmi vred 88.577 gld. Posojil se je dalo 17.742 gld., povrnilo 9871 gld., ostalo koncem leta 84.457 gld. — Udov je na novo pristopilo 35, odstopilo 11, bilo koncem leta 521. V deležih imajo

udje 1500 gld. Rezervni fond je narastel na 4580 goldinarjev, čistega dobička 1026 gld. Vse upravno premoženje je iznašalo koncem leta 96.625 gld. — Navedene številke kažejo, da se je naša posojilnica že dobro utrdila. Naj bi vedno napredovala in krepko delovala v blagor ljudstva!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so zadnji mesec poslali: Č. g. Fr. Gomilšek, kaplan v Jarenini, 5 gld. 30 kr., ktere so zložili volilni možje v Mariboru. — G. J. Novak v Poviru 30 gld. — Sl. hranilnica v Metliki 5 gld. — G. A. Kunc v Črnomlju, mesto venca 10 gld. — G. Luka Svetec v Litiiji nabrani dar 13 gld. 30 kr. — Moška podružnica na Vrhniki 100 gld. — Trnovski Mohorjani v Ljubljani 6 gld. 10 kr. — Iz Konjic 25 gld. — G. Mat. Šmid v Slov. Gradcu 10 gld. 13 kr., nabranih pri volitvi drž. poslanca Robiča. — Sl. posojilnica v Zagorju ob Savi 10 gld. — Iz nabiralnika pri g. Perharcu v Vipavi 3 gld. — Ženska podružnica v Sežani 50 gld. — Harambašica v Rajhenburgu nabrala 10 gld. 17 kr. — G. J. Azman v Cerknici nabral 77 kr. — Sl. upravništvo „Slov. Lista“ zbirko 3 gld. 25 kr. Sl. hranilnica v Cerknem 10 gld. — Podružnica v Novem Mestu 100 gld. — Tarokisti v Železnikih 1 gld. 50 kr. — G. F. Tribuč v Mozirju zbirko 7 gld. — Litijsko-smartinske Slovenke za pihu VII. pokroviteljnino v znesku 100 gld. — Č. g. župnik J. Lavrič v Ambrusu 2 gld. — Ženska podružnica v Črnomlju 33 gld. — Sl. posojilnica v Logatcu 10 gld. — A. S. Tolminec v Gradcu 5 gld. — G. J. Petrič, zalagatelj svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 45 gld. — Slovenci, vrtno se po hudih političnih bojih k mirnemu kulturnemu delu v prid dragemu narodu, in spominjamo se zopet večkrat potrebe naše družbe! Slava darovalcem! *Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.*

Iz Češkega. (Banka „Slavija“.) Iz poročil čeških listov o računskem sklepu banke „Slavije“ za leto 1896. posnemamo, da je ta tudi po slovenskem jugu zelo razširjena zavarovalnica zopet lepo napredovala. Njeni rezervni fondi zvišali so se v primeri z letom 1895. za 657.105 gld. 85 kr. in iznašajo sedaj 7.955.290 gld. 62 kr.; čisto premoženje pa je v teku jednega leta narastlo za 752.044 gld. 15 kr. na 7.800.758 gld. 8 kr. — Zavarovalnice je prejela banka „Slavija“ v minulemu letu 2.188.521 gld. 39 kr. Do konca minulega leta je izplačala svojim članom 27.193.723 gld. 10 kr. Ako dodamo še, da ima uradniški pokojninski fond 167.347 gld. 25 kr. imetka, navéli smo glavne številke iz lanskega računskega sklepa banke „Slavije“. Te številke pričajo, da so banki na čelu vestni in večji možje in da zato „Slavija“ zasluži zaupanje, kakoršno jej občinstvo tudi zares izkazuje.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Novi dunajski župan dr. K. Lueger je dné 20. t. m. slovesno zaprisegel kot župan. Na ogovor cesarskega namestnika je odgovoril dr. Lueger v daljšem govoru, obetajoč, da bo vedno in nepristranski postopal in posebno povdarjal nemštvo. Slavnost se je zaključila s cesarsko himno. Potem se je novi župan predstavil cesarju. Zvečer je bila razsvetljava mesta. Nameravano bakljado je vlada prepovedala. Lepo je, da ima Dunaj po dolgem času zopet poštenega krščansko mislečega in odločnega moža za župana. Samo to se nam čudno zdi, da tudi Lueger trobi v rog nemških nacionalcev in ob raznih prilikah toliko rad povzdiguje nemštvo. — Dné 21. aprila je prišel na Dunaj nemški cesar Viljem II. Bil je navzoč pri veliki vojaški paradi, ktero je vodil naš cesar sam. Obisk nemškega cesarja je menda v zvezi z zadnjimi političnimi dogodki in z grško-turško vojsko. — V nedeljo dné 25. aprila je naš cesar Franc Jožef I. odpotoval v Petrograd, obiskat ruskega cara Nikolaja. V Petrogradu so se delale velike priprave za vsprejem visokega gosta. Ulice, po katerih se je vozil cesar, so čudovito lepo okinčane. Vsprejem je bil jako prizrčen že v Varšavi. Obisk ima tudi velik političen pomen zlasti z ozirom na turško-grško vojsko. Mi le od sreča želimo, da bi se po tem obisku razmerje med Avstrijo in Rusijo zboljšalo in postalo prav prijateljsko, kar bo dele na veliko korist naši državi. — Vlada se je odločila za železnico čez Ture, ki se podaljša skozi Bohinj do Gorice. Z južno železnico se potem sklene prevozna pogodba. Nova železnica bo stala 60 milijonov goldinarjev. Zgradila se bo v letih od 1898. do 1905. Nam Slovenem bi gotovo veliko več hasnila železnica čez Karavanke, ker bo ona čez Ture le na korist Nemčiji! Naj bi torej naši poslanci ne odnehali od borbe za karavansko železnico. — Vlada je izdala jednako jezikovno naredbo, kakor prej za Češko, sedaj tudi za Moravsko. Kedaj pridejo na vrsto slovenske dežele?

Druge države. Najvažnejša novica, ktero imamo danes poročati svojim bralcem, je ona o grško-turški vojski. Ko je ves krščanski svet praznoval veselo Alelujo, prav na velikonočno nedeljo, prinesla je brzojavna žica žalostno vest od grško-turške meje, da je Turčija Grški napovedala vojno in takoj začela boj. Veliko soboto so imeli turški ministri posvetovanje, in tedaj so sklenili, da naj se napove vojska. Sultan je sklep potrdil in vojska se je res takoj napovedala. Za sedaj se ne pokajo na otoku Kreti, ampak na celini, na grško-turški meji. Poročila časnikov o vojski so zelo nezanesljiva. Sreča je bila nekaj časa mila Grkom, ki so si bili priborili že več postojank, ali so jih

morali zopet prepustiti Turkom. Vojskuje se na dveh krajih. V Epiru so dobili Grki precej uspehov in upajo premagati mesto Preveso. Manj ugodno se vrši vojska na meji v Tesaliji. Tam so si Turki po hudi borbi pridobili prelaz Meluno in s tem vstop na grška tla. V bitki pri vasi Mati so podlegli Grki in potem zapustili tudi važni trdnjavi Tirnavos in Lariso. Zbrali so svoje čete zopet pri mestu Farzalu v južni Tesaliji, pa tudi tam se bodo bržkone morali umakniti. Dežela Tesalija je sedaj za Grke bržkone izgubljena. Po poročilih listov Turek o vojskinem času spravi na noge lahko 800.000 vojakov, vrh tega pa 300.000 mustehafizov, to je črne vojske; Grk pa le 180.000 mož. — Dné 21. apr. je v Rimu 24letni kovaški pomočnik P. Acciarito napadel kralja Umberta, ko se je peljal na dirkališče. Približal se je z bodalom kraljevemu vozu in sunil proti kralju, ki se je še ob pravem času odmaknil. Policija je zločinca takoj zaprla.

Novičar.

Na Koroškem. Iz pliberške okolice se nam poroča, da učitelji med kmeti nabirajo naročnike za „Kmeti list“. Vedeli smo koj s početka, da bodo tudi pri tej stvari imeli učitelji svoje roke vmes, in nismo se motili! Opozarjamo rodoljube na to najnovejšo rogoviljenje naših učiteljev ter prosimo, da se jim odločno zoperstavljajo in nam naznanjajo vse tiste, kateri hočejo med naše ljudi vtihotapiti novega lisjaka. — Naš rojak, g. akad. podobar A. Progar v Celovcu, izdeluje sedaj iz kararskega mramorja doprsno podobo slovečega slovenskega misijonarja, škofa F. Baraga. Podoba je namenjena za Baragov spominek v dobrniški cerkvi na Kranjskem. — V Dravi se je utopil mladi posestnik p. d. Pok v Dolu pri Žihpoljah. Truplo so našli blizu Glinj. — Za Beljak in okolico se je ustanovilo katoliško in delavsko društvo. — Bivši župan Herbst v Pliberku je dobil zlati zaslužni križec za svoje „zasluge“. — Novo posojilnico so ustanovili v Šmihelu pri Volšbergu. — Na Žiljski Bistrici se je dné 17. apr. ponesrečil v tovarni mašinist J. Pogačnik. Grel je neko ploščo v ognju. Plošča se je raznesla in ranila 20-letnega mladeniča tako, da je kmalu zatem umrl. — Premeščen je učitelj J. Bohata iz Čač v Škofiče. — Pri obč. volitvi v Celovcu so dné 26. t. m. bili izvoljeni vsi trije kandidatje nemško-nacionalne stranke s 150 od 198 glasov. Konservativec bar. Manndorf je propadel. — Posestniku p. d. Srednjemu Branceju na Kozjemvrhu nad Spod. Dravbergom je dné 18. t. m. pogorela hiša. Škoda je 800 gld.

Na Kranjskem. Novo slov. posojilnico so ustanovili v Gor. Besnici pri Kranju, v Ljubljani pa snujejo „splošno kreditno društvo“. — Novo pošto so dobili pri sv. Joštu v ljubljanskem okraju. — Umrl je dné 13. t. m. č. g. Val. Pečnik, župnik v Špitaliču. — Delavsko konsumno društvo se je osnovalo v Kropi. — Po potresu zaobljubljena procesija v Ljubljani na velikonočno nedeljo se je vršila sijajno. Zbralo se je nad 15.000 ljudij. — Posl. dr. Krek je dné 19. t. m. poročal o državnem zboru. Zbralo se je nad 500 volilcev. Socijaldemokrati pa so začeli razgrajati in napadati krščanske volilce, da je vladni komisar moral zaključiti shod. — Kat.-politično društvo v Ljubljani je imelo dné 21. apr. svoj občni zbor. Gg. dr. Žitnik in dr. Šusteršič sta poročala o državnem zboru.

Na Štajerskem. Poslanec V. kurije, gosp. Žičkar, je na velikonočni pondeljek poročal svojim volilcem v Vitanji. — „Celjski Sokol“ je nameravano sokolsko slavnost povodom blagoslovljenja društvene zastave dné 6. in 7. junija vsled nastalih tehtnih zaprek preložil na poznejši čas. — V Celji je umrl g. J. Lopan, nadučitelj slovenske šole, star 53 let. Bil je izvrsten národnjak. — Mariborska posojilnica je sklenila v Mariboru zidati „Národní dom“. Dobro! Kdaj ga dobimo v Celovcu? — Misijon, ki bi se imel vršiti v Lembahu je okrajno glavarstvo prepovedalo zaradi osepnice v Studencih. Prevelika in nepotrebna skrb! — V noči 7. apr. so tatje vlomili v prodajalnico Tereze Pintar na Bregu v Ptuj, ter so njo ubili in iz prodajalnice odnesli, kar jim je prišlo v roke. — Dné 15. aprila so otroci zanetili v skednju J. Lažiča, posestnika v Trnju pri Brežicah, ogenj ter je zgorelo troje poslopij in dveletni deček J. Lažič. — Prvi roj je dobil bučelar F. K. pri sv. Juriju v Slov. Goricah na veliki četrtek. To je pač kaj posebnega! — Obešen je bil dné 13. aprila Pavel Ferme, znani morilec in ropar na Trojanah in Vranskem. V pondeljek zjutraj naznanili so mu v ječi, da je cesar potrdil obsodbo. V torek ob 6. uri zjutraj pa so ga obesili na dvorišču c. kr. okrajnega sodišča v Celji. Ferme je bil popolnoma zgažen in je jokal ter prosil, da ga pusté in klical na pomoč Jezusa, Marijo in sv. Jožefa. Smrt nastopila je po nekoliko minutah.

Na Primorskem. C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici je za letos prepovedalo vse plese po oštarijah. Dobro je takó! Časi naši pač niso za to, da se vabi lahkoživo ljudstvo pod očmi gosposke

na plesišča zapraviti denar, zdravje, poštenje! — Slovenska šola v Trstu najbrž ne bo letoš zidana. Mestni zastop še slišati noče o njej. Sklenil je, da ne bo več poslal svojega zastopnika v komisijo za ustanovitev te šole. — Posl. dr. Gregorčič je dné 19. t. m. v Gorici poročal svojim volilcem, katerih se je zbralo nad 400. Dné 25. je isti poslanec poročal v Št. Petru. — Na Primorskem se še vedno ponavljajo napadi na Slovence. V Gorici je šlo dné 22. t. m. kakih 150 mladeničev mirno skozi mesto. Ko so šli mimo hiše župana (!) Venutija, so začele na nje padati palice, stolčki itd.!! Metal jih je županov sin. Tudi v Kopru so Lahoni zopet napadli slovenske dijake. Braniti so jih morali vojaki (!) in jih z nasajenimi bajoneti spremljati v stanovanja, da jih ni napadla podivjana lahonska druhal. Ali pod milim nebom ni najti nikogar, ki bi ukrotil to nesramno sodrgo?

Po drugih deželah. V vasi Labrousse na Francoskem se je udrl strop cerkve, in sicer med mašo. Osem oseb je bilo ubitih, 30 ranjenih. — Grad kralja Matjaža so začeli izkopavati na dunavskem otoku pri vasi Čepce na Ogerskem. Našli so doslej več zidov in nekaj denarja iz časa Ferdinanda I. — V Zagrebu so prišli na sled veliki zvezi tatov. Njim je hodilo najbolj za denar, shranjen v železnih kasah. Te so prevrtali ob stranéh, kos plošče iztrgali ter so tako prišli do denarjev. Skoraj v vseh večjih mestih so imeli svojih ljudij, ki so jim pomagali priti do kas. — Kako daleč se more spozabiti človek, kaže sledeče poročilo listov: V Zittavi na Saksonskelem so zaprli 22 let starega J. Büttnerja, ki je dné 12. aprila v gošči zaklal 13letno deklico ter jo razrezal na kose. Nekaj mesa z ene noge in roke si je bil že spekel ter snedel, predno so ga ujeli. — Po došlih poročilih iz Bombay-a je tam od početka epidemije pa do 5. aprila obolelo za kugo 10.943 oseb in umrlo 9929. V vsej pokrajini je do 2. aprila zbolelo 22.668 oseb, umrlo pa 18.361 oseb za kugo. — Orjaška reka Misisipi v Ameriki je zadnji čas napravila veliko škodo. Stopila je z bregov še dva čevlja više, nego ob največji povodnji, kar jih je doslej bilo. Reka je preplavila 50 mest in povodenj je vzela preko 60.000 osebam ves imetek. — Kartografični zavod Freytag in Berndt na Dunaju je izdal lep zemljevid balkanskega otoka. Onim, ki se zanimajo za grško-turško vojsko, bo gotovo dobro došel. Cena je 60 kr.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Župnijo Kremsbrücken je dobil tamošnji provizor, č. g. J. Vilhelmer. — Premeščen je kaplan č. g. F. Mayer iz Meiseldinga v Milstat. — Župnijo Koprivna bo oskrbovala farna duhovščina v Črni. — V našo škofijo je vstopil č. g. J. Mesarič iz sekovske škofije. Nameščen je kot provizor v Št. Jakobu v leški dolini. — Č. g. o. Adalb. Viehhauser je odložil službo pridigarja farne cerkve sv. Ilja v Celovcu. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Ant. Stres, prefekt v Marjanišču. — Na sv. Višar je pojdejo letos: č. g. Val. Kraut, župnik na Brnci, kot zakristan; č. g. Jan. Ebner, provizor v Medgorjah, in Jurij Trunk, provizor v Kazazah. — Za dekanijskega svetovalca pliberške dekanije je postavljen preč. g. Ant. Kesnar, župnik v Prevaljah.

Slovinci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafikki gospé Izop, kosarnske ulice številka 7.

Vabilo.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico priredi na tretjo nedeljo po veliki noči, t. j. dné 9. maja ob 1/3 uri popoldne, v gostilni Jožefa Kurteua, p. d. Sitarja na Brodu pri Sp. Dravbergu občni zbor s sledečim vsprejemom: 1. Govor o šoli in izgoji. 2. Govor: „Sola in kmetski stan“. 3. Volitev novega odbora. 4. Vpisovanje udov. 5. Razni govori in nasveti. 6. Prosta zabava in petje. Rodoljubni Slovenci in Slovenke, pridite v prav obilnem številu!

Odbor.

Naznanilo.

Ker so nam nekteri snopiči knjig: „Kristusovega življenja in smrti“ (od dr. Štefana Kocijančiča) in „Življenja svetnikov in svetnic božjih“ (od dr. M. Rogača in Torkarja) pošli ter se bodo na novo natisnili, prosimo vse naše častite gg. poverjenike, naročnike in odjemalce knjig, da blagovolijo nekoliko časa potrpeti, oziroma da naj sedaj ne naročujejo teh knjig, kolikor časa se po listih ne naznani, da so iste zopet dobite.

Spoštovanjem

vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Užigalci družbe sv. Cirila in Metoda ima glavni zalagatelj g. veletržec Perdan v Ljubljani sedaj toliko v kupčiji, da je najboljše in najobsežnejim naročbam postreči v stanu. Ker je družbi do danes po njega rodoljubni požrtvovalnosti ob užigalcih že 300 gld. dohodkov, priporočamo tem potom z nova te družbine, priznana izborne užigalice slovenskemu občinstvu. Slovenci, rabite jedino le te užigalice!

Sejmovi meseca maja 1897.

Dne 1. v Libeličah; Žel. Kaplji. — 3. v Škofičah, Djekšah. — 4. Podkloštom, v Labodu. — 10. v Črni. — 17. v Celovcu, Naborjetu, Smihelu nad Pliberkom. — 25. v Kotljah. — 31. v Grebinju.

Beljak, dne 20. apr. Prignalo se je 120 pitanih volov, 200 opreznih volov, 40 juncev, 250 krav, 50 telic, 50 konjev. Prodajali so pitane vole po 28 do 32 gld. za stari cent, vprežne vole in junce po 25 do 29 gld. Obisk je bil dober. Kupci so prišli iz Tirolskega, Zgor. Avstrijskega, Solnograškega in Švice.

Loterijske srečke od 24. aprila.

Trst 29 28 47 82 73
Linc 54 86 65 10 33

Tržne cene v Celovcu

dné 22. aprila.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	—	—	—	—
rž	4	22	5	27
ječmen	3	60	4	50
oves	2	27	2	83
hejda	3	38	4	35
tursica (sirk)	3	20	4	—
pšeno (kaša)	7	—	8	75
fižol	5	30	6	62
repica (krompir)	1	20	1	95
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 70 kr. do 3 gld. — kr. kisló 2 gld. — kr. do 2 gld. 60 kr., slama po 1 gld. 35 kr. do 1 gld. 50 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 76 do 80 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 125 do 165 gld.

Naznanila.

Učenca,

zmožnega nemškega in slovenskega jezika, takoj sprejme
Peter Merlin, trgovec v Celovcu.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatljica velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatljica za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.**

* Ime zavarovano.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi **železne blagajnice**, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša **pnevmatična kolesa** (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“ „k prvemu kraju“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda (Gorica)

naznanja, da je otvorilo

društveno zalogo briskih vin

v ulici **Barzellini** v Gorici.

V zalogi se dobivajo poleg pristne rebule tudi razna domača črna vina. Za pristnost se jamči.

Po najvišjem ukazu Njih

c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilne dobrodelne namene

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 pred-dobitki in 3834 po-dobitki v skupnem znesku 165.000 zlatih kron in 100.950 goldinarjev avstr. veljave, in sicer:

1 dobitek 150.000 kron v zlatu, 1 dobitek 15.000 kron v zlatu.

1 dobitek . . . gld. 5000	1 dobitek gld. . . . gld. 1300	14 dobitkov gld. 150 = 2100	182 dobitkov gld. 20 = 3640
1 4000	3 dobitki 1000 = 3000	18 100 = 1800	584 15 = 8760
1 3000	4 500 = 2000	28 75 = 2100	350 12 = 4200
1 2000	4 300 = 1200	52 50 = 2600	1350 10 = 13.500
1 1800	4 200 = 800	96 30 = 2880	660 7 = 4620
1 1600	8 dobitkov 175 = 1400	50 25 = 1250	4400 6 = 26.400

Žrebauje je neprekljeno dné 10. junija 1897.

Jedna srečka stane 2 gld. avstr. veljave.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk zastoj.

Srečke se določajo poštne prosto.

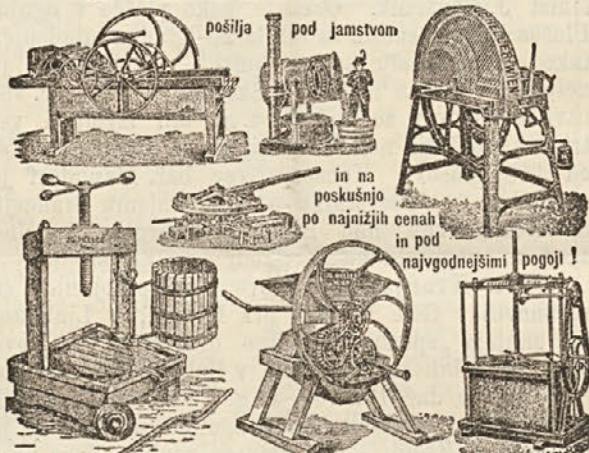
Od c. kr. loterijskega vodstva. Oddelek drž. loterij.

Najboljše varstvo zoper

gnitje lesa in najceneje nadomestilo za oljnate barve je samo

KARBOLINEJ v natorni obliki in v 12 barvah. Vzorni list in cenik vseh predmetov zastoj. **Mihael Barthel in dr.** Ustanovljeno l. 1781. Dunaj, X. Keplergasse 20.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrirani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 PRATERSTRASSE Nr. 49.
Preprodajalci se iščejo.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger

v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-uteza št. 48 v lastni hiši. Dobro cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastoj.

Najnovejše mode

slamniki

prav lepo štafirane, za ženske in moške, v veliki izbiri prav dober kup, kakor tudi raznovrstno perilo, igrače, košare ali canje in druge drobnine priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse šte. 2.

Prezemajo se tudi stari slamniki v popraviljanje in moderniziranje.

Zaloga vina.

J. M. Pujman, Dignano, Istra, pošilja in razprodaja od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina od 19 do 25 kr. liter, postavljeno na c. kr. državni kolodvor Dignano. Za pristnost in solidno postrežbo se jamči. Mali vzorčki se ne pošiljajo.

Deloljubne

osebe — povsod — ktere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Iz Ljubljane.

Vsa ta priporočana domača zdravila dobijo se najceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena, narejena po originalnem navodilu doktor pl. Trnkóczy-ja, oblastnijsko potrjena. Vsako zdravilo ima postavno varstveno znamko, je najboljše kakovosti in vedno sveže. Na tisoče zahvalnih pisem je vsakemu na razpolaganje.

Posebno so doktor Trnkóczy-ja

kapljice za želodec,

krepčujoče, sliz raztvorjajoče, odpenjajoče, čistujoče in slast vzbujajoče.

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate 4 gld. 80 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

odvajalne (čistilne)

kroglice.

1 skatljica 21 kr., 1 zavitek 1 gld. 5 kr., 5 zavitkov 4 gld. 75 kr.

Sok za prsi in zoper kašelj

ali doktor pl. Trnkóczy-ja planinski zeliščni sirup, prirejan iz lahko pretvarljivega vapnikovega železa, pomirja kašelj, raztaplja sliz, polajšuje bolečine, boljša draženje pri kašljanju, pomnožuje slast do jedi, pospešuje kri, krepi in poživlja.

1 steklenica 56 kr., 1/2 tucata 2 gld. 50 kr.

Zoper trganje in revmatične bolečine

priporoča se doktor pl. Trnkóczy-ja cvet kot mazilo proti bolečinam v križi, v rokah in nogah itd. ter je izvrstno sredstvo za utrjenje in okrepanje kit in mišic človeškega telesa. Tudi dobro gódi v okrepljenju in novopoživljenju po dolgi hoji, težkem delu itd.

1 steklenica 50 kr., 1 tucat 4 gld. 50 kr.

Vse te, kakor tudi vsa druga zdravila razpošilja na vse kraje vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža

Ljubljana, Kranjsko.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezní v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljše zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštne prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, ktere ga ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilagel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.